

III.BISERICA -CULTE-

10 febr.1938 - 1940

III.BISERICA -CULTE-.....	1
10 febr.1938 - 1940.....	1
-----	3
Guvern Miron Cristea 10 febr.'38.....	4
-----	4
A.)20 februarie'38.Constituția Carol II.....	4
Capitolul II.....	4
Despre drepturile românilor.....	4
Art. 10 .Libertatea conștiinței, a muncii, învățământului,asocierii ,întrunirilor.....	4
Despre libertățile cetățenești.....	4
Art. 19 .regimul cultelor religioase.....	4
▫Biserica ortodoxă -dominantă ;biserica greco-catolică-întâitate.....	4
Art. 20.Obligativitatea actelor civile și religioase.....	4
[LD: adu din bibliografiile anterioare :.....	4
(1).Regimul cultelor,Enciclopedia, 1938.....	5
(5.) Sabin Manuilă,[1930],1938"Populația României" [Enciclopedia României,Vol.I],.....	5
(6)Olimp Căciulă,"Culte din România ", 1938 [Enciclopedia României].....	5
(8.)P.P.Negulescu,"Destinul omenirii ", Bibl.de filozofie rom.1938Vol.I-IV.....	5
1.)Cezar Petrescu, "Domnia Regelui Carol al II-lea ", 1938.....	5
▫ Pactul dintre Tron și Biserică.....	5
▫ Rolul moral și social al Bisericii.....	5
▫ MSR Carol II : tradiția voevodală.....	5
...La învestirea Episcopilor de Huși și Caransebeș :.....	5
...La învestirea Mitropolitului Moldovei și Sucevei,Nicodim ,.....	5
...La învestirea Mitropolitului Bucovinei :.....	5
...La învestirea episcopului Aradului :.....	6
2.)Nichifor Crainic, "Regele și Biserica" , 1940.....	6
▫Voievozii="atleții lui Hristos".....	6
...La sfințirea catedralei unite din Lugoj:.....	6
...La Restaurație :.....	6
...La 10 ani de domnie:.....	6
▫Regele și Biserica.....	6
/Biserică dinamică, în locul celei statice.....	6
3.)Adeziunea Bisericilor la FRN, 10-25 ian.'39.....	7
/Biserica reformată.....	7
/Biserica unitariană.....	7
4.)Armand Călinescu, Însemnări,... ,7, 9, 10. febr. '38.....	7
...Un guvern sub președinția Patriarhului.....	7
▫PSS Miron Cristea , președ. guvernului.....	7
5.) <i>Constituția</i> României, 20 febr'38,promulgată la 27 febr.1938.....	7
-Despre datoriile românilor.....	7
[Aviz G de F și PNC ;cultelor minorităților naționale].....	7
Art. 8.....	7
-Despre drepturile românilor.....	8
[Aviz cultelor religioase].....	8
Art. 19.....	8
6.)CZCodreanu , lovitura de stat din 10 febr.'38, 22 febr.'38.....	8
▫Scrisoare către Vaida.....	8
1."Dispreț pentru poporul român.".....	8
2."Ilegalitate".....	8

3."Sperjur"	8
/Trist exemplu dat de Biserică.....	8
4."Nulitatea operei "	8
-----	9
Guvern Miron Cristea - II-30 mart.1938 - 31 ian 1939.....	9
Episcop Nic.Colan ad.int. Culte.....	9
Preot Nae Popescu Subsecr. Culte și Arte.....	9
Armand Călinescu- ad int .Culte și Artă (înlocuie pe Colan).....	9
-----	9
7)Numirea consilierilor (decrete ulterioare de numiri de consilieri).....	9
-IPPS.Miron Cristea.....	9
-IPSSN.Bălan și Alex Nicolescu.....	9
8.)Procesul CZCodreanu, 23-25 mai'38.....	9
-Rugăciunile sf.Anton.....	9
-CZC:Biserica ortodoxă ostilă tinerimii române".....	9
CZC:"Stau în închisoare din voia lui Dumnezeu".....	10
#Ordinul 586/ 1938 ,al gralului Bengliu :	10
☒ Interogatoriul :	10
-CZC:Frățiile de cruce	10
-CZC:Jurământ de sacrificiu și moarte.....	10
-CZC:Cultul morții și al răzbunării.....	10
-CZC:Recompensarea asasinilor.....	11
-av.Cosmovici :mormântul=unitatea de măsură a eroismului.....	11
9.)Rapoartele miniștrilor Guvernului Miron Cristea , pe anul 1938 :	11
☒IPSS Miron Cristea:Raportul guvernului.....	11
... "Pacea socială s-a sălășluit".....	11
...Curentele extremiste nu mai au teren.....	11
...Prin Străjerie și Serviciul Social tineretul a fost atras la colaborare.....	12
☒N.Colan:Culte și Arte.....	12
/Bugetul '38 / '39.....	12
/S-a înființat Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului.....	12
/S-au completat informațiile privitoare la mănăstiri , călugări, averi ;	12
/ Modificarea legii cultelor;.....	13
/Legea ptr. salarizarea cultelor.....	13
/Tăierea rituală la mozaici.....	13
-----	13
Guvern Miron Cristea - III - 1 febr.'39 - 6 martie '39.....	13
Armand Călinescu - IV - 7 mart - 21 sept.'39.....	13
-----	13
10.)Guvernul emanație a FRN,1 febr.'39.....	13
-Nicolae Zigre - Culte și Arte.....	13
11.A.8 febr.'39 <i>Declarația -program</i> a guvernului FRN.....	13
i)N.Zigre ,Culte și Arte.....	13
[*LD:N.Zigre].....	13
-Proteguirea bisericilor naționale.....	14
-Modificarea legii cultelor.....	14
-Legea salarizării clerului.....	14
-Culte minoritare istorice.....	14
-Viața artistică românească.....	14
11.B) <i>Declarația -program</i> a noului guvern, 8 febr.'39.....	14
☒N.Zigre:Culte și Arte.....	14
-Proteguirea Bisericii Naționale Ortodoxe și a Bisericii Române Greco-catolice.....	14
-Modificarea legii regimului cultelor.....	14
-Lege ptr salarizarea clerului.....	14
☒Silviu Dragomir :Minoritățile.....	14
12.)Ion Al.Brătescu -Voinești,Proiectul de <i>Răspuns la Mesaj</i> , Senat, 15 iun.'39.....	15

♣Biserica.....	15
/PPS Miron Cristea –sfetnicul MSR.....	15
/Alegerea noului patriarh.....	15
13.)IPS Iuliu Hossu, episcopul Clujului și Gherlei , discurs la Mesaj, 22 iun.'39.....	15
*Notă biografică :IPS Iuliu Hossu.....	15
-Omagiu Reginei Maria	16
♣Biserica –slujitoarea Împărăției lui Dumnezeu.....	16
♣Biserica –lucrează în lumea aceasta,pentru veșnicirea neamului.....	16
-Cărarea străbătută de acest neam ,este dată de Dumnezeu.....	16
♣Realitatea spirituală ardelenească:lumina moralei divine.....	16
-Puterea sufletului cu credință în Dumnezeu.....	17
-Dumnezeu era cu el.....	17
♣Mesajul Regal:demnitatea, independența și integritatea țării.....	17
-Continuitatea și perpetuitatea neamului.....	17
♣ România :20 de veacuri - pecetea sufletului românesc.....	18
♣Credință și muncă pentru Țară și Rege !.....	18
♣ Unirea poporului român : misiune Dumnezească.....	18
/Dumnezeu nu ne-a unit pentru 20 de ani !.....	18
♣Biserica română - unită , alături de Domnul Țării.....	18
14.)Petre Partenie(<i>Asoc.g-rală a clerului ortodox român</i>),la Mesaj,Senat ,23 iun.'39.....	18
♣Adeziunea clerului ortodox la noul regim.....	19
/Adeziunea la FRN.....	19
/Adeziunea la parlamentul corporatist , la bresle.....	19
/Adeziune la Străjerie,Premilitărie,Serviciul Social.....	19
♣Tradiția națională,dinastică și religioasă.....	19
-MSR-restauratorul rostului monarhic în Biserică.....	19
♣ Guvernul Călinescu.....	20
♣Viitorul Patriarh al României.....	20
/Valorificarea tradiției religioase din Vechiul Regat.....	20
15.) PSS Nifon Criveanu (episcopul Hușilor) ,discurs la Mesaj, Senat ,23 iun.'39.....	20
♣Biserica și poporul român,adânc dinastic.....	21
♣Regele Carol-șef și părinte al poporului.....	21
/Eliberat de ițele democratismului parlamentar.....	21
♣Biserica și FRN.....	21
/Biserica noastră este națională.....	21
/Biserica noastră –ctitor al statului român.....	21
♣Întâietatea națiunii române.....	22
♣Armata.....	22
♣Noua Constituție.....	22
/Evanghelia păcii.....	22
/Binecuvântată de Dumnezeu.....	22
/Bine primită de Domnul Hristos.....	22
/Așezământ divino-uman.....	23
16.)Ion Agârbiceanu, discurs la Mesaj, Senat,26 iunie'39.....	23
*Notă:I.Agârbiceanu.....	23
♣Bisericele naționale românești	23
/Biserica unită cu Roma="ferestruica" deschisă spre Apus	23
17.)IPSS Patriarhul Nicodem al României ,primirea în Senat ,8 iul.'39.....	23
♣Anibal Teodorescu:primirea IPSSNicodem.....	24
♣IPSS Nicodem Munteanu :Binecuvântarea.....	24
♣C.Argetoianu : ridicarea mandatelor de senatori.....	24

LD : Vezi probleme generale ,informații 1938, fișier Biserică .... -I-

A.)20 februarie'38.Constituția Carol II

(M.O.nr.48 ,27 febr.'38 ;(*Enciclopedia României*,1938,vol. I ,pag 222 /1-6 /)
(Rev."*Parlamentul românesc*" , 28 febr.'38; "*Universul* " , 20 febr.'38))

[LD :la Arh.Istorice Naționale se păstrează **originalul acestui document**,cu semnăturile autografe

În Enciclopedie ,**textul Constituției din 1938 este intercalat** ,pe un alt fel de hârtie ,și cu numerotare de la 1-6 ,în studiul lui PPNegulescu (între pag. 200 - 200a)

"Carol al II.lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională ,Rege al României ,
La toți de față și viitori, sănătate :

Poporul român dându-și învoirea ,Noi decretăm următoarea

CONSTITUȚIUNE

Capitolul II

Despre drepturile românilor

Art. 10 .Libertatea conștiinței, a muncii, învățământului,asocierii ,întrunirilor

[**LD :aviz partidelor,asociațiilor,presei, bisericilor, etc .**]

Românii se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea muncii, de libertatea învățământului, de libertatea presei , de libertatea întrunirilor, de libertatea de **asociație și de toate libertățile** din care decurg drepturi , **în condițiile stabilite prin legi .**

Despre libertățile cetățenești

Art. 19 .regimul cultelor religioase

Libertatea conștiinței este absolută .

▪**Biserica ortodoxă -dominantă ;biserica greco-catolică-întâietate**

Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune ,întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice ,bunelor moravuri și Siguranței Statului .

Biserica ortodoxă creștină și cea greco-catolică ,sunt biserici românești .

Religia creștină ortodoxă fiind religia marelui majorității a Românilor ,biserica ortodoxă este biserica dominantă în Statul Român ,iar cea greco-catolică are întâietate față de celelalte culte .

Biserica ortodoxă română este și rămâne neatârnată de orice chiriarchie străină ,păstrându-și însă unitatea ,în privința dogmelor cu biserica ecumenică a Răsăritului

Chestiunile spirituale și canonice ale bisericii ortodoxe române țin de o singură autoritate sinodală centrală.

Raporturile dintre diferitele culte și Stat ,sunt de domeniul legilor speciale.

Art. 20.Obligativitatea actelor civile și religioase

Actele stării civile sunt de atribuția legii civile .Întocmirea acestor acte va trebui să precedă binecuvântarea religioasă ,care este obligatorie pentru toți membrii cultelor

Constituția Carol II ,20/27 febr.'38

[LD: adu din bibliografiile anterioare :

(1).Regimul cultelor,**Enciclopedia, 1938**

(5.) Sabin Manuilă,[1930],1938"Populația României" [Enciclopedia României,Vol.I],

(6)Olimp Căciulă,"Culte din România ",1938 [Enciclopedia României]

(8.)P.P.Negulescu,"Destinul omenirii ", **Bibl.de filozofie rom.1938Vol.I-IV**

1.)Cezar Petrescu, "Domnia Regelui Carol al II-lea " ,1938

*Enciclopedia României ,Vol. II ,p.961-963)

▣ **Pactul dintre Tron și Biserică**

▣ **Rolul moral și social al Bisericii**

▣ **MSR Carol II : tradiția voevodală**

▣ **Pactul dintre Tron și Biserică**

Toți **doctrinariii monarhici**,mobilizînd argumente din cele mai diverse domenii,socotesc indispensabil **pactul între Tron și Biserică**, pentru deplina conlucrare întru **binele temporal al popoarelor**.

/Chiar Charles Maurras,admite utilizarea credinței și bisericii,ca **forțe tutelare** care **apără poporul de nihilism social**.

/Iar pentru Renau,**religia este organizația devotamentului**,făcînd cetățeanul mai docil,mai răbdător,mai liniștit.

▣ **Rolul moral și social al Bisericii**

Pe plan social,religia propăvăduind virtuți utile :

-caritatea,resemnarea,sacrificiul,smerenia,iubirea,solidaritatea-contribuie la **apropierea claselor și la unitatea forțelor naționale**.

/ Dacă pentru apuseni,istoria modernă i se pare unui Jacques Maritain doar "succesiunea diferitelor faze de agonie și moarte a creștinismului,ceea ce e fără îndoială exagerat " ,

"noi am fost cruțați de o asemenea cufundare în apostasie.

Credința a rămas neștirbită [-----] "

Cezar Petrescu /

▣ **MSR Carol II : tradiția voevodală**

Întîiul nostru rege născut și crescut în această credință a străbunilor voievozi, nu făcea decît să lege un fir întrerupt al tradiției din biserica românească[...] "**Cu prilejul investițiilor de Mitropolii și Episcopi**.

...La investirea Episcopilor de Huși și Caransebeș :

" < [...] În zilele de azi,cînd **credința e bătută de atâtea valuri** ale nebuniei,**păstorul** trebuie să aibă mult mai multă grijă și mult mai puține bucurii.[...] **Credința nu stă oblojită ,numai în cele patru ziduri ale bisericii,ci în sufletul fiecăruia**.Aveți grijă de aceste suflete,doritoare de pace,doritoare de bine.[...]**Credința strămoșească** ,ca să devie din nou **mîntuitoare**,ca să devie **sprijinul de toate zilele** al poporului nostru,**trebuie să depășească zidurile bisericilor clădite de om,să pătrundă** în cele mai trufașe palate ca și în cele mai umile colibe,și acolo să se cuibărească puternic ,**în acea biserică clădită de Dumnezeu: inima oamenilor** >."

...La investirea Mitropolitului Moldovei și Sucevei,Nicodim ,

Evoca rolul egumenilor din vremea marilor voievozi.

...La investirea Mitropolitului Bucovinei :

<**Menirea bisericii** e o menire **creștină** și o menire **națională**..>

...La învestirea episcopului Aradului :

<[...] tot Preasfinția Ta ești **păzitorul țințirului sfânt de la Tebea**[...]

Operă **creștinească** și operă **națională**, opere deci strâns unite ,care se pot rezuma într-un cuvânt : **românism** .> " Regenerată în acest spirit proaspăt, **biserica noastră** este din nou **vie**.
Cezar Petrescu / 1938

2.)Nichifor Crainic, "**Regele și Biserica**" ,1940

[Vol. II."Zece ani de domnie a MSR Carol II"],(pag 31-43)
(N.Crainic-acad.prof.la Facult.de teologie,Bucur.)

▣Voievozii="atleții lui Hristos"

/Asemenea basileilor,voievozii noștri au fost "**atleții lui Hristos**",în această parte a lumii.
Este oare greu să recunoaștem caracterele acestei tradiții religioase ale **monarhiei răsăritene** în personalitatea **Regelui Carol al II-lea** ?

...La sfințirea catedralei unite din Lugoj:

Regele a declarat :<**Eu sunt născut și crescut ortodox** >

Această declarație,fără să aibă nimic ostentativ față de alte culte,este **mărturisirea de credință** pe care se bizuie vasta acțiune de reînnoire a țării.

Ea îl încorporează organic în această **tradiție răsăriteană**.

Monarh de spirit **modern**, **Regele** este **sinteza vie a permanențelor istorice**.

...La Restaurație :

Regele a spus :<În mine bate un **suflet de român**.În sufletul meu bat sufletele **vechilor voievozi**,ai culturii românești[...]**Imi iau angajamentul solemn,să fiu și eu ca un Constantin Brîncoveanu**,[...] un sol al culturii românești.>

...La 10 ani de domnie:

marile **așezăminte de cultură** ,ce năpădesc țara ,cu luminile **milioanelor de cărți**,precum și **uriașele construcții** arhitectonice la împodobirea cărora sunt chemați pictorii,sculptorii și meșteșugarii,ne dovedesc că **lapidarele cuvinte ale Regelui sunt fapte**.

▣Regele și Biserica

[LD:vezi fișier Carol II despre religiozitatea lui Carol,a familiei regale și despre semnificația divină a regalității.]

Aceeași concordanță între cuvânt și faptă,o vom găsi și în **concepția care leagă pe Rege de Biserică**.**Regele Carol** al II-lea vede **solia Bisericii ortodoxe** de dinlăuntru,prin aderența intimă a unei **puternice credințe personale**.

Regele recunoaște **rolul cultural al bisericii**,dar cultura este numai un accesoriu al credinței.

<**Solia esențială a Bisericii este creștinarea oamenilor,este adinca transformare a firii lor după modelul prea curat al Domnului Hristos**.>

Cuvintele Regelui dovedesc o intuiție superioară multor apostoli de azi:

<**Credința strămoșească, pentru a deveni din nou mîntuitoare, pentru a deveni sprijinul de toate zilele al poporului nostru, trebuie să depășească zidurile bisericilor clădite de om, să pătrundă în cele mai trufașe palate și în cele mai umile colibe,și acolo să se cuibărească puternic.,în acea Biserică zidită de Dumnezeu :inima oamenilor.! >**

/Biserică dinamică, în locul celei statice

Este atinsă aici, problema cea mai arzătoare a **Bisericii** ,în clipa de față.

Nimeni nu poate tăgădui că **organismul clerical** a suferit și suferă de o **inerție pasivă**, de un anumit **birocratism sacru**, care face ca **să aștepte pe credincios la altar**,în loc să-l caute cu dragoste în cotloanele păcatului, pentru a-l mîntui.

A fost o Biserică statică, iar Regele o vrea dinamică.

N.Crainic / 1940

3.)Adeziunea Bisericilor la FRN, 10-25 ian.'39

("Universul" , an 56, nr.25, 27 ian.'39)

/Biserica reformată

Conducătorii, funcționarii și enoriașii .

Semnează Episcopul reformat din Ardeal, **Vasarhelya Ioan**

/Biserica unitariană

Angajații .Semnează Episcopul unitarian **Bela Varga**

/Biserica romano-catolică

Clerul central, dieceza romano-catolică .Semnează Episcopul romano-catolic de Alba-Iulia, **Marton Aron**

4.)Armand Călinescu, Însemnări,... ,7, 9, 10. febr. '38

...Un guvern sub președinția Patriarhului

7 febr.'38.

Urdăreanu (Rex) :viitorul guvern .Discutând apoi cu mine, îmi spune planul .

Un guvern sub prezidenția patriarhului ,cu **toți foștii primi-miniștrii** ,fără portofolii.[---]

9 febr.38

Regele ,Tătăărăscu, Călinescu, Urdăreanu:planul loviturii de stat

Examinăm problema loviturii de stat .

Guvern compus din **Comitet de patronaj**(foști prim-miniștri) ,cu patriarhul președinte .

10 febr.'38

■PSS Miron Cristea , președ. guvernului

10 februarie. Goga e chemat în audiență .Rex îi spune că trebuie amânate alegerile .

Goga își dă demisia .Sunt convocați **foștii prim-miniștrii** .

Seara **se constituie guvernul nou**, sub **președinția Patriarhului** .

La 1 noaptea se ține la palat ,**Consiliul sub președinția regelui**.

Armd.Călinescu /10 febr.'38

5.)Constituția României, 20 febr'38,promulgată la 27 febr.1938

Enciclopedia României, vol.I **Doc. integral : Constituție - II -**

Titlul II

Capitolul I

-Despre datoriile românilor

[Aviz G de F și PNC ;cultelor minorităților naționale]

Art. 8 .

Este oprit preoților , de orice rit sau credință religioasă ,a pune autoritatea lor spirituală în **slujba propagandei politice**,atât în locașurile destinate cultului și funcțiunilor oficiale , cât și în afară de ele.

Propaganda politică , în locașurile destinate cultului , ori cu prilejul manifestațiilor religioase,

nu este îngăduită nimănui .

Orice asociațiune politică pe temeiuri ori pretexte religioase este oprită .
În afară de persoanele , de condițiunile și de formele prevăzute de legi .
Capitolul II

-Despre drepturile românilor

[Aviz cultelor religioase]

Art. 19 .

Libertatea conștiinței este absolută . Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune , întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice , bunelor moravuri și Siguranței Statului .
Constituția 'febr.'38

6.)CZCodreanu , lovitura de stat din 10 febr.'38, 22 febr.'38

Vezi fișier G de F XI (p. 107-108)

«Scrisoare către Vaida.

Îi trimite lui scrisoarea,având în vedere rolul pe care l-a jucat în acest act.

"Căci **lovitura de Stat** pe care dvs ,reprezentanții vechei organizații ,ați dat-o în noaptea de 10 februarie,este **o mare ofensă adusă nației noastre și o provocare la război** adresată fiecăru român. [...]Dvs.ați călcat **legile țării**,pentruca să aduceți **o nouă formă statului**.

Această nouă formă ridică ,însă,o serie de probleme."

1."Dispreț pentru poporul român."

Caracteristica noilor forme de stat,nu stă în forma statului,ci în contribuția națiunii la crearea ei. Ca român,**el se simte ofensat** ,și se întrebă :Ce au crezut despre nație ,"desconsiderând-o în halul acesta ?" ;dictând **o nouă constituție ,alcătuită în câteva nopți ?**

Au crezut că **poporul român este "o turmă de animale" ?**

2."Ilegalitate"

Dvs.care **ne-ați cântat nouă timp de 10 ani pe această strună "legalitatea"**[...]

Dvs. care **ne-ați aruncat în închisori** pentru cele mai mici abateri față de codul penal, terminați acum la sfârșitul acestui imn frumos,prin a deveni **cei mai mari infractori la legile fundamentale ale statului, călcând în picioare Constituția țării**[...] prin a săvârși Dvs. delictul de care ne-ați acuzat și chinuit pe noi.[...]Toate teoriile care ni s-au făcut nouă,tineretului,ani de-rândul de generația Dvs,pe tema unică a legalității[...] **se termină cu acest oribil exemplu**.[...]"

3."Sperjur" .

Dvs. ați jurat pe aceste legi.[...]iar acum ați călcat jurământul depus.

Asupra întregii dvs. generații **planază sperjurul**.

/Trist exemplu dat de Biserică

Trist exemplu,**îngrozitor exemplu pentru biserica ortodoxă care patronează un asemenea act**,și pentru neamul nostru.Ce grozăvie cuprind aceste două cuvinte :**Infractori și Sperjuri**."

4."Nulitatea operei "

"**Întreaga operă a dvs** de legislație este **lovită de nulitate** .Tot ce este născut din sperjur și din călcare de lege este **condamnat peirii**.Iar celor ce săvârșesc asemenea acte ,**nu le ajută Dumnezeu niciodată**.Un vot luat prin **silnicie ,sub stare de asediu,cenzură,nesecret și verbal**,mai rău ca prin regimul bolșevic,nu acoperă faptele dvs.,pentru care rămâneți

răspunzători [...] "(p. 107-108)

Guvern Miron Cristea - Il-30 mart.1938 - 31 ian 1939

Episcop Nic.Colan ad.int. Culte

Preot Nae Popescu Subsecr. Culte și Arte

Armand Călinescu- ad int .Culte și Artă (înlocuie pe Colan)

-----

7)Numirea consilierilor (decrete ulterioare de numiri de consilieri)

(A.I.C., fond Președinția Consiliului de Miniștri,dosar10 / 1938 , f.10-37)

-IPPS,Miron Cristea

Decretul 1422/mart.'38.Prin acest decret ,Carol a numit primii membri ai Consiliului de Coroană:

-PPPS Miron Cristea (președ. în exercițiu)

-IPSSN.Bălan și Alex Nicolescu

Decret nr. 2814 / 20 aug.'40

-IPSS , Patriarhul României,Nicodim Munteanu;

IPSS N.Bălan (mitr.ortodpx al Ardealului) IPSS Alex. Nicolescu (mitr. greco-catolic al Blajului)

////////////////////////////////////

Consil.de Coroană / mart.'38- aug.'40

8.)Procesul CZCodreanu, 23-25 mai'38

[LD:nu voi face eu analiza doctrinar-reliioasă a lui CZCodreanu .Este o chestiune pe care Biserica atrebut să se pronunțe .Și a făcut-o.Atunci și mai târziu .Eventual să fac trimeri bibliografice]

Scrieri,documente Editura Fundației Buna Vestire,1993.Responsabil Duiliu Sfințescu.

Însemnări ,23-25mai '38 ,p.157-158 Vezi::fișier G fe F - XI - ,

Codreanu/ Însemnări /23-25mai '38

Joi ,ora 24,

-Rugăciunile sf.Anton

Tribunalul se retrage pentru deliberare.El este dus la Jilava.În zori,pe la 4 dimineața,procurorul maior Radu Ionescu,însoțit de grefier,comandantul închisorii,ofițeri de gardă, se citește verdictul :
<Sunteți condamnat la 10 ani de muncă silnică >.

El citește din cărticica de rugăciuni a sf.Anton .

Codreanu /

-CZC:Biserica ortodoxă ostilă tinerimii române"

Patriarhul Miron Cristea,a condamnat în cuvinte grele Mișcarea legionară;

Biserica ortodoxă,fățiş ostilă tinerimii române.

"Să lupți pentru Biserica Patriei tale,la marginea lumei creștine! Luptăm ,jertfim,cădem

[...]să ne apărăm bisericile și Biserica ne condamnă ca <periculoși Neamului>, ca <rătăciți și străini de neam.>Ce tragedie în sufletele noastre! "

CZC:"Stau în închisoare din voia lui Dumnezeu"

[6,7 --15 iun.'38]Jilava este plină de legionari,peste 100 , studenți,muncitori,țărani,din jud.Ilfov și Vlașca ;cîntă tot timpul "**Cu noi este Dumnezeu ,Înțelegeți Neamuri și vă plecați "** El "vorbește" cu morții ;citește din Evanghelii,procesul lui Hristos,patimile lui Isus, Învierea, Epistolele sf.Petru și Pavel ;visează că vorbește cu părinții,cu camarazii .
"Cînd am terminat Evangheliile,am înțeles că stau aici în închisoare din voia lui Dumnezeu.[...]M-am liniștit. [...](p. 170-171)
Codreanu (la redeschidere,în ședință secretă)

#Ordinul 586/ 1938 ,al gralului Bengliu :

*<Luați măsuri de **supraveghere și carantină morală** asupra oamenilor din trupă și în special concentrațiilor **dubioși ori bănuți gardiști,comuniști ori sectanți.** Supravegheați și atitudinea ofițerilor.>*
PROCESUL ziua a II-a / 24 mai '38

▫ Interogatoriul :

-CZC:Frățiile de cruce ...

-Procurorul: ce sunt **Frățiile de cruce** ? a trecut peste capul ministerului Ed.naț. și Străjerie ?în ce calitate s-a erijat ca "**educator**" ?**de ce sunt clandestine** ?

-CZC: "**Da este adevărat,dar conștiința mea a ales între a săvîrși o mică infracțiune și între a vedea bolșevizat tot tineretul liceelor noastre.[...]Atîta vreme cît bolșevismul și comunismul se întindeau în mijlocul acestor elevi și luau proporții,înseamnă că profesorilor și autorității le scăpa această posibilitate de sub mână.[...] În calitate de român.[...] aceste organizații există dar nu reiese că sunt clandestine.**" (p.320)

-CZC:Jurământ de sacrificiu și moarte

- Procurorul:ce este **Corpul legionar Moța-Marin**? De ce se cerea să fie de maxim **30 de ani** și calități spirituale desăvîrșite?De ce **li se cerea prin jurământ virtuți de sacrificiu și de moarte**?

- CZC:"[...] ne-am dat seama că **omul de la 30 de ani în sus** începe să se închircească într-o anumită mentalitate și **nu mai este așa de ușor susceptibil unei noi educații.**

De la 30 de ani în sus,omul se anchilozează ,aproape. [...]

Jurămîntul de acolo este o frază [...]dintr-un articol al lui Moța , "**În pragul furtunii roșii**",și a fost pus ca **amintire a lui Moța** chiar cuvintele lui."(p.321)

-CZC:Cultul morții și al răzbunării

- Procurorul : [citînd din cartea lui , "**Pentru legionari**"]:

<Acestor politicieni,a căror trădare față de neam este așa de îngrozitoare,neamul va trebui să le scoată ochii,iar dacă sunt morți ,neamul va trebui să-i scoată din morminte și să le dea foc ciolanelor în piețe publice.Pe copiii și pe nepoții lor neamul va trebui să-i urmărească în averi confiscîndu-le și să-i stigmatizeze cu epitetul de"copii de trădători".> (p.95) ;

<Să ne procurăm revolvere și să tragem în ei,dând un exemplu groaznic,care să rămînă dealungul istoriei noastre românești.Ce se va alege după aceea de noi,vom muri sau vom rămîne toată viața în închisoare,nu mă interesează.> (p.168)

<Eu am fost de acord că actul final al luptei noastre să fie,cu însuși prețul prăbușirii noastre ,un act de pedepsire al pigmeilor cari,dispunînd de posturile de mare răspundere pe care le dețin,au umilit și au expus țara.>(p.169) ș.a.ș.a.

-CZC: "**Este adevărat că eu am povestit în această carte așa cum am spus:corect și cinstit ,viața mea ,și într-adevăr ,tot ce s-a citit este scris de mine[...]****Dar toate aceste chestiuni au fost judecate la vremea lor [...]** Trebuie să **țineți cont** în toate chestiunile acestea și **de vîrsta omului.Gîndiți-vă, eram de 20-22 de ani,eram va să zică copil și în mentalitatea noastră de**

copii din vremea aceea așa am văzut noi lucrurile.

Dar de când omul începe să trăiască și pînă își termină viața ,trece timp **se adună înțelepciunea**. [...] Sunt trepte de acestea de dezvoltare ale minții omenești și acțiuni pe care, **după 20 de ani,le vezi altfel**. [...]Dar de atunci și pînă acum este o **distanță mare de timp**. [...]dar **nu poate cineva să fie urmărit permanent** în viața sa ,**pentru că în copilăria lui,cînd era visător,i se părea că se poate lupta cu toată Europa.**"(p.326)

-CZC:Recompensarea asasinilor

-Procurorul :de ce recompensează prin înaintări în grade ,demnități,decorații **pe aceia care** ,recent,au comis **odioasele asasinat**contra lui **Duca**[33] și **Stelescu** ['36] ?

- CZC :"Eu i-am luat pe ei **nu în ceea ce au făcut,ci în suferința lor**, în suferința unor oameni care **stau în închisoare** care **suferă pentru o credință.**" (p.327)

- Procurorul: cum calculează **eroismul legionar**, avînd ca unitate de masura **mormîntul ?**

-CZC: "[...]prin **cantitatea de suferință.**" (p.328)

-av.Cosmovici :mormîntul=unitatea de măsură a eroismului

"Mormintele". Ordonanța definitivă spune mirată că **<Eroismul legionar are ca unitate de măsură Mormîntul .>** **"Ei da !** întreb **ce altă unitate poate fi mai justificată decît aceasta ?** Și plîng pe cei al căror eroism s-ar prețui altfel.[...] **Suntem crescuți în cultul morților noștri pe care -i iubim** .E firesc să respectăm și morții altora ,dacă moartea i-a ajuns în clipe de eroism. **Dar eroismul nostru nu poate fi decît emanația mormintelor noastre.**

Procesul lui Codreanu / 23-25 mai '38

9.)Raportele miniștrilor Guvernului Miron Cristea , pe anul 1938 :

(Arh.I.C ,fond Președinția Consiliului de Miniștri ,dosar nr. 93 / 1938)

(AIC,fond Ministerul Propagandei Naționale, dosar nr. 392 , fila 18-25 -31)

IPSS Miron Cristea ;N.Colan (Culte și Arte)

[**LD Dosarul de la Președinție**,cuprinde **Rapoartele** miniștrilor pe anul 1938, pe departamente.Rapoartele au fost prezentate la începutul anului 1939 ,reprezentând un bilanț. **Dosarul de la Propagandă** ,cuprinde Raportul IPSS Miron Cristea , cu specificarea că a fost rostit la 1 ian.'39 , în Sala Tronului,la festivitatea de Anul Nou .]

IPSS Miron Cristea:Raportul guvernului

Este raportul **primului an al noului regim, al noului guvern .**

Autoritatea categorică a Coroanei, era singurul leac pentru o muncă constructivă .

Constituția și legislația nouă au urmărit :

/ **legea administrativă**- descentralizarea și competențele rezidenților din cele 10 Ținuturi;

/ **legea învățămîntului** - cu accent pe școlile practice,profesionale, tehnice;

/ **legile privind ordinea publică** - consolidarea ordinii și siguranței ;

/ **legislația muncii** - insuflarea încrederii muncitorilor , satisfacerea nevoilor lor în caz de boală , și bătrînețe , 8 ore de muncă , construirea de locuințe , îmbunătățirea Asigurărilor Sociale , Organizarea activității cultural –artistice.

..."Pacea socială s-a sălășluit"

...Curentele extremiste nu mai au teren

" Astfel pacea socială s-a sălășluit printre ei și curentele extremiste nu mai au teren de-a prinde și a-i induce pe căi greșite"

/ **legea judecătorească-**

/ **Regulamentul** privind **Comisariatul General pentru Minorități**-asigurându-le autonomie în biserică, cultură ,economie .

/Economia Națională

S- a îngrijit de sporirea producției ; a reînviat convențiile comerciale ; a menținut echilibrul dintre import/ export; a procurat mari credite pentru lucrările publice ; a înviorat viața bancară , băncile populare; a organizat exploatarea petrolului, gazelor , minelor , cu scopul măririi beneficiilor ; a dezvoltat aeronautica și marina fluvială .

Miron Cristea /

Lucrări publice

S-au construit 216 km drumuri noi ; s-au modernizat 1.185 km ; s-au făcut 6 linii noi de cale ferată(Ilva -Mică -Vatra Dornei; Reșița -Caransebeș ; Kecia -Ionel -banat ; Carmen Sylva- Mangalia; Tulcea -Babadag;dublarea liniei Teiuș Apahida;

Miron Cristea /

Agricultura/ Tărâniea

Tărâniea a fost obiectul unei preocupări permanente :7 spitale noi, 18 în construcție, 63 dispensare, 175 băi populare, 19.057 fântâni noi, 22.046 bălți curățate , șanțuri, drumuri... O mare ofensivă sanitară (8000 personal implicat) , a dus la dispariția tifosului exantematic.

Recolta a fost multumitoare, atingând recordul de 1.260.000 vagoane.

De aceea guvernul s-a preocupat de valorificarea grâului , al cărui preț este redus cu 60% pe piața mondială .

Reorganizarea cooperativelor ușurează mult viața țăranilor .

Banca de industrializare a produselor țărănești va prelucra produsele, creând o nouă cale de valorificare

Miron Cristea /

...Prin Străjerie și Serviciul Social tineretul a fost atras la colaborare

Tineretul .

Prin "**Straja Țării**" și "**Serviciul Social**" a fost atras spre colaborare, muncă și înflorirea țării.

Miron Cristea /

Politică externă

Europa a trecut în 1938, prin cea mai grea criză de după război . România a fost atinsă șiea , dar și-a îndeplinit datoria față de ea însăși, față de prieteni, față de pace .

Importanța Acordului de la Salonic (cu Bulgaria) și de la Bled (cu Ungaria)

Politica ei a fost conformă nu numai cu interesele naționale , dar și cu morala internațională ce trebuie să stea la baza relațiilor dintre popoare .

Dovada ? Primirea făcută Regelui Carol în vizita în Anglia, și în călătoriile din Belgia, Franța, Germania . "Politica noastră externă a fost caracterizată prin grija de a menține și de a întări alianțele și prietenii României , precum și prin dorința de a câștiga noi și prețioase amicitii, contribuind astfel la opera de pace, ce este în mod permanent preocuparea guvernului regal "

■N.Colan:Culte și Arte

(p. 92 - 100)

/Bugetul '38 / '39

Pentru cultul ortodox, unit și minoritar s-a mărit cu 157.300.433 lei , asigurându-se pentru toate cultele salarizarea .

/S-au întregit salariile PSEpiscopilor catolici la Timișoara , Alba Iulia, Satu Mare, Oradea.

/S-a restituit jumătate din curbele speciale aplicate pe salariile preoților minoritari în 1931/ '32

/S-a înființat Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului.

/S-au completat informațiile privitoare la mănăstiri , călugări, averi ;

/S-a hotărât publicarea unui anuar al cultelor, pentru anul 1939:

/ Modificarea legii cultelor;

/Legea ptr. salarizarea cultelor

/Tăierea rituală la mozaici

(în 1938 , erau 386 comunități mozaice)
Rapoarte / 1938

Guvern Miron Cristea - III - 1 febr.'39 - 6 martie '39

Armand Călinescu - IV - 7 mart - 21 sept.'39

10.)Guvernul emanație a FRN,1 febr.'39

-Nicolae Zigre - Culte și Arte

în locul interimatului Armd.Călinescu)

-D-tru V.Țoni- subsecretar de Stat, Culte și Arte

-Preot Nae Popescu- subsecretar de Stat ,Culte și Arte

11.A.8 febr.'39 Declarația -program a guvernului FRN

("România", an II, nr.250, 9 febr.'39)

[LD, 2004:am ziarul ,pag.6-7 ,cu **extrase din program și cu fotografiile titularilor pe departamente** .

(" Timpul ". nr. 250,9 februarie 1939 + foto miniștrii în casete -cu principalele obiective)

[LD:cum peste o lună patriarhul Miron Cristea va muri, acet Program va deveni, în fond, **programul guvernării Armand Călinescu.**

i)N.Zigre ,Culte și Arte

[*LD:N.Zigre]

N.în 1882, Oradea .Doctor în Drept .Membru al C.N.R-Bihor (1918), prefect de Bihor (1919-1920).În PNL din 1922.Deputat PNL('22-'27), apoi senator ('27-'28)

În gov.IICBrătianu / Vint.Brătianu -subsecretar la Interne (1927).

Șef al org. dizidente PNL-Gheorghe Brătianu (1930-'37) Ministru la Culte și Învățământ (1939)
(Cf. **Enciclopedia Predescu**, pag.925)

Doctor în Drept , prefect de Bihor în mai multe legislaturi ; vice-președ.Senatului ('27--'28)

Subsecretar la Ministerul de Interne('27-'28).Ministru Cultelor și Artelor (1939)

Arestat în mai 1950 și dus la Sighet , până în 1955.

(Cf.Cicerone Ionițoiu ,**Cartea de aur a rezistenței românești împotriva comunismului** , vol III ,1998.,pag.468)

-Proteguirea Bisericii Naționale Ortodoxe și a Bisericii Române Greco-catolice

-Modificarea legii (1928)pentru regimul general al cultelor în concordanță cu Constituția Carol II

-Lege ptr salarizarea clerului

-Culte minoritare istorice și legal recunoscute

-Încurajarea tuturor artelor românești

-Construirea localui Operei Române

-Încurajarea și promovarea producțiilor artistice românești
-Intensificarea vieții teatrale , a saloanelor de artă

"În ce privește Cultele și Artele, ne propunem următorul **program de înfăptuire** :

-Proteguirea bisericilor naționale

Vom protegii **Biserica Națională Ortodoxă Română**, dominantă în Stat, precum și **Biserica Româno-Greco-Catolică** .

-Modificarea legii cultelor

Vom **modifica legea pentru regimul general al cultelor** din 1928, punând-o în concordanță cu **principiile Constituției Regelui Carol al II.-lea** și vom întocmi regulamentul acestei legi .

-Legea salarizării clerului

Lucrăm la legea pentru **salarizarea clerului** de toate categoriile Se vor completa locurile vacante de preoți și de funcționari ecleziastici ;se vor înființa parohii și posturi noi, acolo unde trebuințele locale necesită .

-Culte minoritare istorice

Toate cultele minoritare , istorice și legal recunoscute , se vor bucura , ca și în trecut , de toate garanțiile acordate de Constituție și de legile în vigoare .

-Viața artistică românească

[LD : cam "subțirel" program pentru promovarea artei și culturii românești .]

Pe orice teren artistic , **vom încuraja și promova producțiile românești** .

Vom dota scenele naționale (dramatice și lirice) cu mijloacele tehnice și cu perfecționarea necesară a personalului .

Ne stă la inimă clădirea unui **local propriu al Operei Române** din București .

Urmărim intensificarea în întreaga țară a vieții teatrale ,prin turnee oficiale

Vom căuta să **promovăm și să controlăm** producția artistică românească pe scenele străine .

Vom înlesni **schimburile artistice cu străinătatea**

Vom crea Saloane oficiale permanente și vom încuraja artele plastice

11.B) Declarația -program a noului guvern, 8 febr.'39

(" Timpul " . nr. 250,9 februarie 1939 + **foto miniștrii** în casete -cu principalele obiective)

N.Zigre / 8 febr.'39

»N.Zigre:Culte și Arte

-Proteguirea Bisericii Naționale Ortodoxe și a Bisericii Române Greco-catolice

-Modificarea legii regimului cultelor

(din 1928)în concordanță cu Constituția Carol II

Culte minoritare istorice și legal recunoscute se vor bucura de toate garanțiile constituționale și legale.

-Lege ptr salarizarea clerului

»Silviu Dragomir :Minoritățile

/ **Garantarea drepturilor minorităților istorice** , lăsând **libera dezvoltare** tuturor

particularităților lor de rasă,de limbă sau confesiune,în cadrul unei **colaborări sincere și leale**, la ridicarea Statului român

---

12.) Ion Al. Brătescu -Voinești, Proiectul de Răspuns la Mesaj, Senat, 15 iun.'39

(DS, MO 3, șed. din 15 iun.'39, p. 47- 48)

▣ Biserica

[LD : de obicei această ipostază , privind **rolul jucat de biserica ortodoxă la instituirea regimului autoritar carlist este ocolit** .Eu nu-l voi ocoli.Rămâne să găsec , însă tonul și pista cea mai potrivită]

/IPPS Miron Cristea –sfetnicul MSR

"**Biserica Română înălțată, potrivit cu vechile sale drepturi, la rangul de Patriarhie,** așteaptă de la buna noastră chibzuire un înlocuitor al aceluia [**IPSS Miron Cristea**] care cu înțelepciune de vlăstar al nobilei țărâni ardelene, a știut să fie, cu jertfa însăși a vieții sale , până la sfârșit, **bunul sfetnic al Maiestății Voastre** .

/Alegerea noului patriarh

Împreună cu reprezentanții națiunii din Adunarea Deputaților , credem că vom ști **să facem o alegere** care va arăta că , **și în domeniul Bisericii,** așa de scump sufletului nostru , în ambele ei forme, **spiritul de înțelegere și înțelegere este însăși Maiestatea Voastră,** își va afla cuvenita manifestare "

13.) IPS Iuliu Hossu, episcopul Clujului și Gherlei , discurs la Mesaj, 22 iun.'39

(DS, MO nr. 5 , șed. din 22 iun.'39, p. 105- 107)

[LD : **19 apr. 2004. Remember. Iuliu Hossu. În oct. -nov. 1968, în cadrul campaniei de recuperare și reabilitare a frunzașilor unioniști din 1918 de către revista " Magazin istoric "** - prin slobozenia partidului ! - am fost la Căldărușani să iau o mărturie episcopului Iuliu Hossu. Habar nu aveam , pe vremea aceea, de martirajul bisericii unite , de suferințele episcopului. Atunci am aflat zguduită și nu pot să uit ... M-a refuzat să dea vreo mărturie sau interviu unei reviste a regimului care îi desființase Biserica , dar a ținut să mă încurajeze , să perseverez în căutarea adevărului istoric, subliniind că nu mă refuză pe mine, ci regimul. Avea atunci 83 de ani În iunie '39 ,avea doar 54.]

*Notă biografică :IPS Iuliu Hossu

Născut la 30 ianuarie 1885 ,în comuna **Silvașu de Câmpie** - Bistrița Năsăud.

Doctoratul în teologie la Roma, hirotonisit preot la 27 martie 1910, numit **episcop al Clujului și Gherlei la 4 decembrie 1917** ,la 23 de ani

A participat la **Marea Adunare de la Alba Iulia** de la 1 dec.1918, și a făcut parte din **delegația care a înmănat actul Unirii regelui Ferdinand.**

În timpul ocupației maghiare , consecință a dictatului de la Viena (1940) , **a rămas în**

Transilvania, devenind liderul spiritual și politic al românilor din zonă .

La 26 august 1948 ,de la Conferința Episcopală ,a adresat Ministerului Instrucțiunii o **scrisoare de protest** față de **desființarea școlilor confesionale și a confiscării bunurilor bisericești .La 7 octombrie 1948**,a protestat oficial față de **campania de trecere forțată**

la ortodoxism,și arestarea preoților și ierarhilor catolici .

Arestat la 28 oct. 1948. Timp de **20 de ani a trecut prin mai multe penitenciare** ,iar după eliberare [1964 ?]s-a stabilit la **Mănăstirea Căldărușani .**

În 1969,a fost numit **cardinal** de Papa Paul al VI-lea.

A refuzat orice compromis cu regimul comunist :< Ar fi fost suficient să spun trei cuvinte pentru a obține tot ce doream de la comuniști , în schimbul conștiinței mele , dar luda și-a ales sinuciderea după ce și-a vândut conștiința ;eu am preferat 20 de ani de închisoare și tot felul de torturi , decât să pronunț aceste trei cuvinte>

A murit la 28 mai 1970,la spitalul Colentina ,și a fost îngropat la cimitirul **Bellu catolic**

din București ,sub **atenta supraveghere a securității "**
(Cf. C.Ionițoiu, **Dicționar H-L**, pag. 67)

Iuliu Hossu / 22 iunie '39

- ▣ Regina Maria .
- ▣ Regele Carol
- ▣ Realitatea spirituală ardelenescă .
- ▣ Lumina moralei divine
- ▣ Demnitatea, independența și integritatea țării
- ▣ România : 20 de veacuri - pecetea sufletului românesc
- ▣ *Credință și muncă pentru Țară și Rege !*
- ▣ Unirea poporului român : misiune Dumnezeiască
- ▣ Biserica română - unită , alături de Domnul Țării

Sedința este condusă de președintele Senatului, **C.Argetoianu** .

Iuliu Hossu / 22 iunie '39

-Omagiu Reginei Maria .

" D-le președinte , d-lor senatori, **icoana Împărătesei tuturor românilor, întregitoare de țară,**
va stăruî în sufletul neamului recunoscător ,încununată de lumină .

(**senatorii, în picioare, păstrează un moment de reculegere**) .

Peste veacuri, până va bate o inimă de român peste plaiurile străbune .

Am jelit adânc trecerea Doamnei Reginei Mame, a scumpului și iubitului

Ei Fiu .**Vom păstra cu sfințenie lumina înțelepciunii sale, îndrumătoarea cărării noastre de viitor, căci Doamnă și Regină scumpă ne-a fost tuturor.**"[---]

Iuliu Hossu / 22 iunie '39

▣Biserica –slujitoarea Împărăției lui Dumnezeu

▣Biserica –lucrează în lumea aceasta, pentru veșnicirea neamului.

[LD: dintre atâtea discursuri ținute de ierarhi, Iuliu Hossu a reușit să lămurească ,atât de simplu și frumos ,**dubla funcțiune a Bisericii față de împărăția lui Dumnezeu și față de împărăția pământească.**]

"[...] Noi ,slujitori ai unei împărății ,care nu este din lumea această, **care însă lucrează pentru veșnicie în lumea aceasta,și în sânul neamurilor pentru veșnicirea lor , privind noua așezare** ,întemeiată pe principiile împărăției veșnice, **am rămas copleșiți de mângâierea perspectivei** în eternitate și pentru ceea ce clădește pe aceste principii veșnice și de nebiruit .

-Cărarea străbătută de acest neam ,este dată de Dumnezeu

" **Domnitorul țării** nu a început la întâmplare **clădirea acestui viitor ,și lucrarea acestei renașteri,și lucrarea acestei învieri la o viață nouă** .El a luat în sufletul său **întreaga lumină a trecutului**.El și-a dat seama , în primul rând,de **marea realitate, care trăește în acest popor,**și cu care acest popor , intrat în **fericita unire a tuturor fiilor săi** ,adunați din patru unghiuri ale lumii.Doar **cărarea istoriei** este **deschisă și limpede** , pentru ca toată lumea să privească **cărarea străbătută de acest neam** , și aici **și în toate provinciile ,care astăzi sunt fericite a se fi unit la sânul patriei mume "** (aplauze)

Iuliu Hossu / 22 iunie '39

▣Realitatea spirituală ardelenescă:lumina moralei divine

[LD:și pentru a caracteriza spiritul ardelenesc, Hossu reușește să schițeze un atât de modest dar atât de profund portret, încât îți vine să spui : da, Dumnezeu a păstrat vie crdinta în neamul românesc din Ardeal.Nu recurge la uzatele formule orgolioase ardelenesti -" viteji" , "drepti" "cinstiți","curajoși"ș.a.-ci la cele ținând de morala creștină .Superb]

"Ce este ,care este ,această mare realitate ?

Cu ce a intrat în unire acest neam din provinciile sale subjugate și asuprite ?

Căci nu va spune nimeni, că cei care au trăit în aceste provincii au fost privilegiații regimurilor sau a stăpânilor !

Cum am străbătut noi în Ardeal cărarea vieții noastre ?

În împrejurările grele ale trecutului,și sociale și politice,**de ce drepturi s-a bucurat acest neam ?**

-Puterea sufletului cu credință în Dumnezeu

"**Legat gliei,slujind cinci zile din șapte** domnului pământului,rămânându-i o singură zi pentru sine, pe lângă ziua închinată lui Dumnezeu ,și iată-l întinerind din veac în veac ,înviorându-se ,întărindu-se ,înzdrăvenindu-se.

"**Cu ce putere ?** Nu era puterea economică și financiară , nu erau privilegiile stăpânilor , ci **cu puterea sufletului său sănătos**.Acesta a biruit **greutățile veacurilor** , acesta a cules biruințele din veac în veac,**puterea lui de viață , sufletul întemeiat pe credința în Dumnezeu și nădejdea în această răsplătire a fiecăruia după faptele lui .**

Aceasta este **puterea care l-a susținut**, aceasta este **puterea care a dat biruință,vitalitate :sufletul, întemeiat pe principiile veșnice:marea realitate spirituală .**

" El , de câte ori a auzit și la închinarea lui Dumnezeu, prin botez,și la însoțirea la groapă a scumpilor săi:**< dreptatea Ta este dreptatea în veac și cuvântul Tău este adevărul >** el ieșea întărit sufletește .

Și **când se năștea un Român** ,pruncii care i-a dat lui Dumnezeu, cum frumos i-a chemat , și când însoțesc **pe cel trecut la groapă** , știind că nu îngroapă totul, el, așezat în lumina aceluia **<non omnis moriar > și ultimul țaran știa că nu totul moare .**

-Dumnezeu era cu el

Puterea lui, înalta spiritualitate,**conștiința vieții peste materie.**

" El era în strânsă legătură cu puterile și legile naturii ,**el înfrățit cu glia și cu codrul, dar el înfrățit cu înfăptuirile și Creatorul** și la înălțimea pătrunderii tainelor,**<dreptatea Ta >el știa și cunoștea pe creator .Nu se simțea singur.**

" A cest neam mergea și pe **cărarea vieții** sale de asuprire grea **cu fruntea ridicată** , știind că **nu este singur :Dumnezeu era cu el.** Așa stătea în jurul mesei sale , și ca patriarhii din Biblie, spunând : pruncii pe care mi i-a dat mie Dumnezeu .

" **În lumina moralei divine , n-a sufocat viața în naștere ,ci a primit pruncii ca un dar Dumnezeesc**,bogăția vieții lui, și sub ocrotirea sufletului său sănătos,**acești prunci au mers și au crescut** până la maturitate , așa cum a crescut spicul grâului, după legea firii, știind că va culege aurul grâului .

Aceasta a fost puterea vieții sale, aceasta a fost chezașia biruinței sale .

" Cu acest suflet care a biruit totul și a rămas nebiruit de nimic, a intrat bogat cu fruntea ridicată,în unirea pe vecie cu patria mămă ,nu cu puterea privilegiilor și a tratatelor, ci în puterea vieții sale pe care a afirmat-o în cursul veacurilor dearându-l " (aplauze)

Iuliu Hossu / 22 iunie '39

▀Mesajul Regal:demnitatea, independența și integritatea țării

" **Mesajul Regal** a umplut sufletele noastre de mângâiere ,a copleșit sufletele noastre de emoția pe care n-o putem cuprinde în aceste cuvinte. **Domnul țării spune : se va păstra demnitatea , independența , integritatea țării ,așa cum suntem fericiți să o avem ."**

-Continuitatea și perpetuitatea neamului

" **Aceste cuvinte le rostește neamul nostru întreg** până la ultimul cătun ,din creierul munților . Ce-ar putea să lase acest neam , când în **toate părțile acestei țări** -eu nu spun săpăturile arheologice -dar în toate părțile acestei țări , plugurile țaranilor noștri scot la iveală și **la Mare, în Basarabia,în Maramureș,în Țara Hațegului,în Banat ,rămășițele gloriei străbunilor noștri** , fierul plugului, și nu doar din adâncul pământului .

Aici,în tot întinsul țării, nu este nimic ceea ce să nu se fi schimbat ,decât noi, neamul românesc.Munții și văile,râurile, toatestau mărturie a continuității și a

perpetuității noastre aici " (aplauze)

luliu Hossu / 22 iunie '39

▣ **România :20 de veacuri - pecetea sufletului românesc**

"Eu nu spun că noi avem dreptul să dăm fizionomia acestei țări .Nu fizionomia ;**noi am dat acestei țări pecetea sufletului nostru** , și nu cu un drept luat de douăzeci de ani ,sau cu un drept primit nu știu de la cine,de douăzeci de ani ,**noi am imprimat pecetea sufletului românesc de douăzeci de veacuri fără întrerupere .**

(aplauze îndelung repetate)

luliu Hossu / 22 iunie '39

▣**Credință și muncă pentru Țară și Rege !**

" În această lumină primim noi cuvântul regal și-i răspundem neprecupețit , cu toată puterea sufletului nostru : **Gata la Datorie !**Aceea ce s-a așezat ca deviză și răsună pe toate plaiurile țării < **Credință și muncă pentru Țară și Rege !** > este programul de urmat de la prunc până la profesor universitar , de la Domn până la cel din urmă locuitor al țării .

Așa răspundem noi : **Gata la Datorie !** Și atunci, **trăind cu acest suflet** și împletind toate energiile noastre și aplicându-le într-o singură acțiune, dle Președinte și d-lor senatori, **eu cred puternic că nimic nu poate să ne biruiască . "**

luliu Hossu / 22 iunie '39

▣ **Unirea poporului român : misiune Dumnezească**

" Eu de asemenea îmi dau seama de **cumpăna vremurilor** și de **greutățile ceasului** .

Dar din lumina trecutului nostru, **hotărârea noastră trăește vie** prin sufletul părinților noștri întru noi . **Noi, putem să rostim** așa cum suntem chemați să rostim, așa cum rostesc străjerii țării , de la cei mici până la cei mai mari, <**Cu noi este Dumnezeu , înțelegeți neamuri și vă plecați , căci cu noi este Dumnezeu .** > (**vii aplauze**)

/Dumnezeu nu ne-a unit pentru 20 de ani !

" Pe noi acest Dumnezeu nu ne-a unit din întâmplare ,nu ne-a chemat după 20 de veacuri la unire pentru o viață de 20 de ani .

Noi avem o misiune dumnezească de îndeplinit și pentru această misiune Dumnezească prin acest popor pe care Dumnezeu l-a trimis să îplinească această misiune, **noi dorim să lucrăm, să viețuim și să închinăm toată puterea noastră în frățească dragoste"**

luliu Hossu / 22 iunie '39

▣**Biserica română - unită , alături de Domnul Țării**

" Așa plece răspunsul nostru , cald, către Acela care este marele clăditor de viitor și știindu-ne și pe noi , **ca Biserică , alături de Dânsul, străjuind sufletul** ca să nu sufere scădere , pentru ca în sănătatea lui să apese greu în cumpăna vremurilor și să cheazășuiască biruința.

Acesta este cuvântul rupt din suflet , care iese în cadrul **Răspunsului la Mesaj,** pe care îl închinăm , **în numele Bisericii române -unite ,Domnului Țării , căruia Domnul Cerurilor să-l dea biruință** ,prin poporul său sănătos într-o viață nouă "

(**aplauze vii , prelungite**)

luliu Hossu / 22 iunie '39

14.)Petre Partenie(Asoc.g-rală a clerului ortodox român),la Mesaj,Senat ,23 iun.'39

(DS, MO 6, șed. din 23 iun.'39 , p. 127)

[**LD : Iată o instituție care aderă cu toată ierarhia și convingerea la instituțiile noului regim.** Din acest p.d.v., biserica ortodoxă , tradiționalist-conservatoare , trăește o **restaurație mult**

râvnită, aceea a **regimului vevodal** dinaintea Constituției moderne din 1866 .
Că această revenire a fost sinceră și firească din partea Regelui,este discutabil.
Conduita și aparențele au lăsat contemporanilor ceaștă impresie]

Petre Partenie / 23 iun.'39 Doc. integral : **fișier Biserică III**

- ▣ Adeziunea clerului ortodox la noul regim :
- ▣ Regele - FRN - Parlamentul corporatist
- ▣ Regele Carol - restauratorul tradiției monarhice în Biserică
- ▣ Regele Carol - protector al Bisericii neamului
- ▣ Guvernul Călinescu și Biserica
- ▣ Viitorul Patriarh al României

Petre Partenie / 23 iun.'39

▣Adeziunea clerului ortodox la noul regim

"D-le președinte, d-lor senatori, având deosebita cinste de a reprezenta **Asociația generală a clerului ortodox român**, în acest Matur Corp, prin votul de la 2 iunie 1939 ,mă asociez la toate **omagiile adresate Augustului nostru Suveran, ctitor** de țară nouă,și **ocrotitor al asociațiilor noastre tradiționale :Biserica, Armata ,Magistratura** ,și așa mai departe.

/Adeziunea la FRN

"**Clerul ortodox român** a aderat din tot sufletul la **Frontul Renașterii Naționale** , acest important **instrument politic** , prin care se proclamă **armistițiul de obște** și se asigură **solidaritatea neamului românesc**, atât de necesare țării .

/Adeziunea la parlamentul corporatist , la bresle

Clerul ortodox român este convins că acest Front al Renașterii Naționale nu va mai reedita **parlamentarismul trecut , care diviza și învrăjbea** [----]crede că **parlamentarismul se va rezema numai pe bresle** [---] înlăturându-se pentru totdeauna **profesionalismul politic** [---]
"**Suntem bucuroși** că ceea ce **în 1931 -1932 anticipa guvernul d-lui profesor Iorga , ca un corectiv la viața parlamentară , sprijinită pe partide , a evoluat desăvârșit de partea corporatismului** în vremurile de azi și aceasta datorită **genialelor intuiții regale** .
" Suntem foarte **satisfăcuți sufletește** deci de a constata că **profesionalismul activ**, că **breslele** nu mai sunt corective ci **determinative ale noii așezări** ."

/Adeziune la Străjerie,Premilitărie,Serviciul Social

"Suntem plini de **respectuoasă grațitudine MSRegelui** și d-lui prim-ministru că i s-a acordat **Asociației Clerului**,correspondentul de breaslă din Senat ,căci **clerul nu stă la periferia vieții românești**, ci chiar **în centrul Bisericii vii și așezămintele** prin care MSRegele frământa sufletul cel nou al țării :în **Premilitărie, Serviciul Social** și în deosebi în **Străjerie** .

▣Tradiția națională,dinastică și religioasă

"Considerăm ca onoare deosebită **participarea clerului** cu totul devotată , **în aceste așezări regale** , dar mai ales în **Străjerie** , care este **școala noii educații** unde se orchestrează așa de armonic **tradiția națională și dinastică** în jurul regelui iubit ,cu **tradiția religioasă**,servită de Suveranul nostru **prin latura religioasă de la solemnitatea pavilioanelor** .

-MSR-restauratorul rostului monarhic în Biserică.

"**Suveranul nostru** este în **stil mare** însă un **restaurator al rostului monarhic în Biserică** . Ne este mereu în minte acest nobil și frumos chip vevodal , instaurat în **nimbul tradiției în Biserica răsăriteană** , rămasă de la **marele Constantin,Regele îmbrăcând nimbul religios**, apare ca un **protector și ctitor al Bisericii** , **fie îmbrăcând cămașa albă** , alături de vlădici , la târnosiri, cum a fost la Cluj, Târgoviște , Bălți, Craiova , **fie ctitorind Episcopii și Mitropoliile noi**,cum este Episcopia Maramureșului , de care se leagă cele mai vechi manifestări culturale, de limbă ,în decălecările naționale și spirituale ale neamului ,sau Mitropolia Craiovei , care

restabilește vechea Mitropolie a Severinului ,cu legături politice și bisericești până în părțile Mehadiiei ,**fie chibzuind** ca în **ierarhia înaltă** să pătrundă cele mai valoroase elemente ale bisericii "

Petre Partenie / 23 iun.'39

▣ **Guvernul Călinescu**

" **Suntem satisfăcuți** că în Răspunsul la Mesaj se accentuează această **multiplă arhitectonică** în care **lucrând Majestatea Sa Regele** , duce astăzi spre glorie și consolidare destinele poporului român, **înconjurat de un guvern destoinic**, care n-are **legământ decât cu Tara și Coroana**,și are în frunte **o minte clară și o energie fără seamăn ."**

Petre Partenie / 23 iun.'39

▣ **Viitorul Patriarh al României**

" **Luăm act** cu prea mișcată grațitudine de preocuparea anunțată în Răspunsul la Mesaj , ca **locul aceluia prim-patriarh** simbolic pentru unitatea națională însăși și foarte reprezentativ , care a fost **Patriarhul Miron**, **să se aleagă o persoană care să fie la înălțime .**

/Valorificarea tradiției religioase din Vechiul Regat

" Clerul de mir dorește ca **această persoană să fie de un mare relief și prestigiu**, ca această personalitate care să înnoade permanent **firul ortodoxiei și al cărturăriei bisericești**,care **să acorde autonomismul Bisericii cu tradițiile religioase ale Vechiului Regat, unde raporturile cu Statul au fost din cele mai armonice** , cu atât mai mult cu cât **noua Constituție nu autorizează nici un autonomism** pe seama vreunei instituții , pentru că orice autonomism exagerat **s-ar interpreta ca centrifug față de suveranitatea și unitatea Statului .**

"Dorim ca **alegerile de ierarhi** să însemneze încă un **mijloc de consolidare națională** și de **penetrație a valorilor românești pe tot întinsul țării "**

Petre Partenie / 23 iun.'39

15.) PSS Nifon Criveanu (episcopul Hușilor) ,discurs la Mesaj, Senat ,23 iun.'39

(DS, MO nr.6 , șed.din 23 iun., pag. 120-121)

[LD :Ce aş putea să spun ? ! Ori românii trecuseră , în anii '37 / '38 ,printr-o spaimă receptată ca **o apocalipsă** , ori clerul ortodox crezuse că s-a restaurat **vremea lui Ștefan Vodă !**

În primul caz ,actele lui Carol II nu puteau fi taxate decât de **salvatoare .**

În al doilea caz ,**ierarhia bisericească trăește un moment de tresăltare orgolioasă** , sperând să-și recapete **puterea de odinioară .**

Ceea ce rămâne ca document este această **osana pentru regele Carol** , căruia i se atribuie cele mai înalte calități ;**opera sa de ordine și pacificare,comparată cu creațiunea lumii din haos, de către Dumnezeu ;instituțiile nou create declarate pe placul lui Dumnezeu și a lui Cristos .**Indiferent de stil , însă,**regimul carlist a avut întregul sprijin al Bisericii** , și , prin ea,**al enoriașilor** ,care însemnau **imensa majoritate** pe vremea aceea.]

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

- ▣ Biserica și Parlamentul FRN
- ▣ Biserica și Regele Carol II
- ▣ Biserica și FRN
- ▣ Biserica :Întâietatea naționalității române
- ▣ Biserica : Armata
- ▣ Biserica : Noua Constituție

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

"Dintru început cer bunăvoința dvs. pentru cutezanța ce mi-am îngăduit a grăi de la această tribună parlamentară, ilustrată de atâția distinși oratori și încă a lua cuvântul în fața atâtor fruntași și aleși ai țării , care știu să mânuiască cuvântul măestrit și care știu să cântărească cuvântul grăit . [-----]

" Am socotit că este bine ca și **Biserica ortodoxă** română să-și spună cuvântul în fața aleșilor

Țării și în fața trimișilor Majestății Sale Regale ,adunați **sub steagul înfrățirii și al unirii** .
[-----]
PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

▫Biserica și poporul român,adânc dinastic

"Biserica noastră ,de **esență monarhică** este și în această privință în deplină concordanță cu **poporul român** care este **adânc dinastic**, și care vede în **Regele Țării** , întruparea **iubirii de neam și de țară, simbolul Statului ,al unității naționale**, desăvârșita și suprema expresie a ființei naționale ,**personificarea intereselor permanente** ale poporului, **chezașului siguranței și al suveranității Statului** .Prin El vorbește **conștiința neamului** .

▫Regele Carol-șef și părinte al poporului

Ca un dinam, El pune în mișcare toate forțele vii ale Țării, și toate puterile de muncă ale neamului ."Marea Lui **personalitate** se revarsă **binefăcătoarea Sa înrâurire asupra tuturor instituțiilor țării** : Armata, Școală , Justiție, Biserică , **asupra tuturor ramurilor de activitate** :Agricultură, Muncă ,Economie, Sănătate, Lucrări publice, Serviciul Social, Straja Țării, Pregătirea premilitară .

/Eliberat de ițele democratismului parlamentar

"Bine s-a făcut că ,prin noua Constituție , **s-a redat Monarhiei rolul puternic și s-a așezat Monarhul ca șef și părinte al poporului ,eliberându-l de ițele cam încurcate ale democratismului parlamentar** ,și dându-l puțința **să se manifeste** cu toată puterea , **înțelepciunea, istețimea și patriotismul lui luminat** .

"În mijlocul desbinărilor ,ambitiunilor,nestatorniciilor, poftelor ,temporarului,

Regele este **expresiunea unității ,a stabilității ,al continuității și a vecinicii neamului și Țării**.Regele nostru iubit ,**Voevod al culturii și ctitor al Bisericii și Școalei** , **și-a cucerit sufletește poporul** prin iubire și prin muncă .

Și , în viață fiind, **intră în împărăția gloriei** prin poarta înflorită **a nobleței și a iubirii de neam** , prin **poarta împărătească a vredniciei și muncii** ."

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

▫Biserica și FRN

"Chemând pe toți Români la muncă și la datorie , la pace și unire, **biserica noastră ortodoxă și slujitorii ei ,se alătură printre cei dintâi** care **răspund apelului regal** întru crearea unei Români noi și puternice ,**România Renașterii Naționale** ."

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

/Biserica noastră este națională

[LD : această doctrină națională ,a fost propovăduită tot timpul de Biserica română și cred că era în dreptul și atribuția sa să o facă .]

" Mesajul regal anunță că prin **Noua Constituție** s-a proclamat hotărât **< întâietatea naționalității române >**Biserica ortodoxă română ,**maica spirituală a neamului** , se bucură mult pentru aceasta .

Biserica noastră este națională .Ea **și-a unit ființa** cu interesele permanente ale neamului .Biserica noastră ortodoxă română **s-a identificat** întru totul cu idealurile și aspirațiunile neamului.**Și a adus un aport considerabil** la îndrumarea și ridicarea lui .

/Biserica noastră –ctitor al statului român

Biserica **i-a făurit graiul și a păstrat curăția și unitatea prin limba** vechilor cazanii și ceasloave psaltirii și molitfelnicilor .Biserica noastră **a lucrat la păstrarea unității neamului** . Ea **a dat și școli și dascăli** veacuri de-a -rândul . Ea **a prezidat la înjghebarea poporului român** .Ea este un fel de **ctitor al Statului Român** .

▣**Întâietatea națiunii române**

" Încât cu bucurie **se bucură când , prin Noua Constituție,se dă întâietatea naționalității române**.Este **cu totul îndreptățită această proclamare** pentru că masa imensă a populației o constituie însăși națiunea română , care națiune ea singură a sângerat și a luptat și s-a jertfit pentru realizarea Statului Român .

Pământul acestei scumpe Românie **e plămădit cu sânge de Român și cu osemintele**,de relicvele mucenicilor români, ale **luptătorilor și ostașilor** tuturor veacurilor Istoriei Române.

" **Ogorul Țării a fost și este lucrat de plugarii români . Și tot ei l-au apărat** împotriva urgiei străinilor , poftitori de pământ românesc , bogat și frumos.

"**Se cuvine ca Statul Român să dea mai multă atenție națiunii române**,care , lipsită ani de-a-rândul de binefacerea civilizației și ale culturii apusene, **se găsește acum mai puțin înarmată în concurența străină** ,în domeniul industriei , comerțului și al finanțelor .

"**Se cade deci ca Statul să aibă națiunea română** în mai de aproape **purtare de grijă** , căci ea a luptat pentru înjghebarea lui, ea s-a războit pentru independența lui , ea a lucrat pentru prosperarea lui ."

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

▣**Armata**

"**Biserica se bucură** de asemenea de **grija deosebită** ce se aduce **bravei noastre armate** , care în timp de pace este o minunată **școală de disciplină ,de ordine, de solidaritate** și de vigoare trupească , precum este și o **școală de cavalerism , de onoare, de demnitate** , de vioișie, de datorie de eroism , **de jertfă și de iubire de neam**, iar în timp de război este **puternic braț ocrotitor și scut de apărare** a vieții cetățenilor , și cheazășie de prosperare a țării . Și-i aduce **omagii pentru tot trecutul ei glorios de luptă** , de eroism , de biruințe și de jertfe.

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

▣**Noua Constituție**

"Biserica are de spus un scurt cuvânt și asupra Noului Așezământ de conducere aȚării .

Noua Constituție , pe care **Regele nostru iubit** , în momente grele, **a dat-o țării sale**, ajutat fiind de **sftnici luminați**, binevestea poporului român **venirea unor vremuri de pace și de bună înțelegere , de muncă și de cinste ,de dreptate și de ordine, de unire și de înfrățire**.

/Evanghelia păcii

" Și atunci cum de n-ar întâmpina cu bucurie venirea unor asemenea luminoase zile , **Biserica** noastră ,care tocmai **Evanghelia păcii și a bunei înțelegeri propovăduiește** , care la muncă pașnică și la cinste îndeamnă și care dreptatea și adevărul păzește ?

/Binecuvântată de Dumnezeu

"**Gândul înalt al Regelui iubitor de țară, care , văzând desbinarea sălășluindu-se între frații români și desordinea amenințând cu haos țara noastră**, purcede bărbătește cu mintea înaltă și braț puternic,la lucrarea de creațiune a unei noi Românie ,de ordine și de muncă pașnică **-este binecuvântat de Dumnezeu Creatorul**, care ,din haosul în care se afla lumea la început , a purces la creațiunea lumii , după o ordine și într-o ordine cu adevărat luminată orânduind legi , după care totul și toate se conduc în chip luminat, într-o **armonie universală a celor cerești și a celor lumești** . [-----]

/Bine primită de Domnul Hristos

"**Duhul de viață nouă și lucrarea de izbăvire a neamului** , ce se caută a se aduce prin noile rândueli ,**nu pot decât să fie bine primite de Domnul Hristos**,

Cel care cere înnoirea omului vechi , înobilarea sufletului creștinesc [-----]

" **Biserica noastră strămoșească** , tâlcuind veacurile și orânduiriile cele dumnezeiești și cele omenești ,**salută cu bucurie începutul unei ere noi în viața de Stat**[-----]

/Așezământ divino-uman

" **Biserica aduce tot arsenalul duhovnicesc** al unui așezământ divino -uman de covârșitoare importanță și de imens prestigiu ,prin menirea și originea sa,**în slujba binelui obștesc al mântuirii neamului ."**

Nifon Criveanu / 23 nov.'39

16.)Ion Agârbiceanu, discurs la Mesaj, Senat,26 iunie'39

(FRN, Publiciști și scriitori-Cluj)

(D.S. , MO 7 , șed. din 26 iun.'39 , p. 158- 164)

[Doc.integral . fișier **Cultură, presă VI**](#)

*Notă:I.Agârbiceanu

Născut la 19 sept.1882 la **Cenade** (Alba Iulia) , din părinți țărani .Liceul la **Blaj** . Fac.de Teologie și Fac. de Litere (istorie)-**Budapesta** .**Preot în și paroh** în zona Sibiului . Între 1916 -1918, trece în **Vechiul Regat** ,este **preot al Corpului de voluntari ardeleni** . Membru în **Marele Sfat Național** al unirii (dec.1918) .După război, **preot în Cluj** , președ. **Sindicatului ziaristilor** din Transilvania , membru corespondent al **Academiei** . Dir.al ziarului "**Patria**" (1919-1927) și "**Transilvania**"(1928-1930) ;secretar al "**Astrei**" Deputat (PNR,PNT,ca ziarist) în Parlamentul **1919-1920 ;1922-1926**

[I.Agârbiceanu](#) / 26 iun.'39

▣Bisericile naționale românești .

"**Altă doctrină ,altă morală -o adâncă încreștinare** aș zice-a **națiunii noastre românești** , descreștinată în atâtea pături sociale .Și, în această muncă ,rolul de căpetenie desigur îl are **Biserica românească ,sub amândouă formele ei** ,cum spune proiectul nostru de Răspuns la Mesaj .

/Biserica unită cu Roma="ferestruica" deschisă spre Apus .

" Mai sunt popoare creștine în lume ,și în Europa chiar,care au mai multe confesiuni,două sau chiar mai multe ,unitatea lor sufletească n-a fost ruptă, n-a fost primejduită de aceste fețe,una sau alta ,a Bisericii ,a credinței .

" **Suntem încredințați în fața istoriei**, că nici în **Biserica românească** această primejdie **n-a fost** în trecut nici o dată prin faptul că ,dinainte de 250 de ani ,**avem și o mică ferestruică deschisă spre Biserica apuseană** ,în sânul neamului nostru .

Prin această Biserică ne-a venit în trecut o revenire la conștiința națională istorică ,la origina noastră latină .

Acum ,însă , **nu mai avem trebuință** de aceste curente din Apus,penru că **ele trăesc toate în noi** .Însă, cine va putea spune că **din marele fluviu universal al Bisericii catolice**,din zdroaba ei zilnică ,din **continua ei reînnoire** pe care o încearcă pentru **aprofundarea creștinismului** și pentru fericirea tuturor straturilor sociale,din marea ei năzuință către **Biserica vie** și către **creștinismul activ**,cine poate spune că nu ne poate veni **prin această ferestruță deschisă și nouă ,vânt bun**,ca să ne fie de ajutor ,și pe care **îl putem primi fără nici vreun gând** că vreodată ar putea să fie spre dezastru și spre nenorocire !

Pentru că ,**tot ceea ce contibuie la creșterea puterii ziditoare , morale , spirituale a unui popor , contribuie la întărirea Patriei , la întărirea temeliei Țării și la fericirea Neamului românesc ."** **Va vota adresa de Răspuns.....(apaluze prelungite)**

[I. Agârbiceanu](#) / 26 iun.'39

17.)IPSS Patriarhul Nicodem al României ,primirea în Senat ,8 iul.'39

(DAD, MO nr. 13, șed. din 8 iulie '39 , pag. 266 - 167)

▣Anibal Teodorescu:primirea IPSSNicodem

IPSS **Patriarhul României** pășește pentru **prima oară în această calitate** printre noi , pentru ca **să-și ocupe jilțul** pe care, atât **datina străbună** , cât și **Constituția** i-l rezervă . În numele domniilor -voastre , îmi iau libertatea de a exprima IPSS **deosebita bucurie ce simțim**, văzându-l în mijlocul nostru și în același timp să-i urăm o viață îndelungată și sănătate deplină pentru **prea fericita păstorire duhovnicească a Poporului Românesc.**

▣IPSS Nicodem Munteanu :Binecuvântarea

"Eu știu că pe unde **m-a trimis biserica să slujesc, m-am silit să-mi fac datoria .**
Dar mai mult decât datoria,nu simt că mi-am îndeplinit . De aceea bunăvoința pe care mi-o arătați , o socotesc un îndemn pentru viitor .[----]
Rog pe Dumnezeu să reverse binecuvântarea Lui peste dvs ,așa fel ca ele să fie în folosul Țării și al Neamului , întru ajutor " (aplauze prelungite)

▣C.Argetoianu : ridicarea mandatelor de senatori

-**Anibal Teodorescu**: Domnilor senatori ,**președintele Senatului** care din nefericire se găsește **bolnav la pat**, m-a rugat **să dau citire unei comunicări** pe care **d-sa înțelege să o facă în Senat** lată această **comunicare :**

"D-lor senatori , **se împlinește o lună** de la deschiderea sesiunii .

În temeiul **art. 48 din Constituție**,am onoarea de a vă aduce la cunoștință **situațiunea membrilor Senatului , care nu au depus jurământul** cerut de Constituțiune și legi .

[----- etc ----etc -----etc -----etc----**art.5** din Regulament-----]

" În consecință , în aplicarea textelor ce preced, declar d-nii:Brătianu ICConst,Dobrescu Aurel, Iunian Gr .,Lupu Nic.,dr.Maniu Iuliu, Mihalache Ion, Orleanu M, Sassu Vasile și **PSS Vartolomeu Stănescu** ,senatori de drept ,**nu-și vor putea exercita mandatul d-lor**, pe tot timpul legislaturii actualelor Adunări , urmând să se facă această mențiune în apelul nominal .

Anularea mandatelor de senatori / 8 iul.'39

18.)